

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-11-18

Diarienummer N609-2118/19

Handläggare

Elin Persson, Anna-Lena Olsson, Hanna Wolfbrandt,

Carolin Juneberg

Telefon:

E-post: fornamn.efternamn@grundskola.goteborg.se

Redovisning med anledning av föreläggande efter genomförd tillsyn vid Frölundaskolan (F-6), Skolinspektionens dnr 43-2018:9279

Förslag till beslut

1. Grundskolenämnden översänder redovisningen till Skolinspektionen.
Grundskolenämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn vid Frölundaskolan F-6 under våren 2019.

Skolinspektionen fattade 17 juni 2019 beslut i vilket brister inom områdena trygghet, studiero och skolbibliotek konstaterades. Skolinspektionen genomförde därefter en uppföljning av bristerna och konstaterade ytterligare brister i verksamheten. Den 27 april 2020 förelade Skolinspektionen Göteborgs stad att vidta åtgärder för att avhjälpa brister inom områdena trygghet, studiero, åtgärder mot kränkande behandling, skolbibliotek samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionen har följt upp bristerna den 27-28 januari 2021.

Skolinspektionen förelägger, i beslut den 3 maj 2021, med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister.

Rektor har tillsett att åtgärder vidtagits inom båda områdena där kritik getts. Detta är ett långsiktigt arbete, och tyvärr har inte alla brister ännu kunnat åtgärdas.

Arbetet med att orientera skolans värdegrundsarbete i riktning mot läroplanen kommer, enligt rektor, att få betydelse både för arbetet med att skapa trygghet och studiero, samt motverkar kränkande behandling; samt processen att garantera elever rätt till särskilt stöd.

Grundskolenämnden konstaterar att det har gått en tämligen kort tid sedan den nya skolledningen tillträdde. På denna korta tid har vissa åtgärder vidtagits och ett arbete är påbörjat inom båda områdena.

Rektor har angett att det ännu inte är tillräcklig studiero i alla klasser. Bristerna som Skolinspektionen påpekat inom detta område är inte åtgärdade, enligt Grundskolenämnden. Ytterligare åtgärder krävs.

Arbetet med att revidera åtgärdsprogram och utreda elevers behov av särskilt stöd har påbörjats. Grundskolenämnden noterar att detta arbete inte är färdigt. En utredning av elevers behov av särskilt stöd ska ske skyndsamt, men så har inte skett vid Frölundaskolan. Ytterligare åtgärder behövs även inom detta område.

Grundskolenämnden konstaterar sammanfattningsvis att de brister som Skolinspektionen påpekat ännu inte åtgärdats.

Ärendet

Skolinspektionen har i sitt uppföljningsbeslut, utifrån tillsyn, den 3 maj 2021 konstaterat att Göteborgs Stad ännu inte uppfyller författningskraven avseende arbetet med:

- Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling;
- Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Göteborgs stad att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Skolinspektionen begär en redovisning från Göteborgs Stad med anledning av föreläggandet. Svaret ska vara Skolinspektionen tillhanda, efter beviljat anstånd, senast 8 december 2021.

Beskrivning av ärendet

Skolinspektionen har genomfört tillsyn vid Frölundaskolan F-6 under våren 2019. Skolinspektionen fattade 17 juni 2019 beslut i vilket brister inom områdena trygghet, studiero och skolbibliotek konstaterades. Skolinspektionen genomförde därefter en uppföljning av bristerna och konstaterade ytterligare brister i verksamheten. Den 27 april 2020 förelade Skolinspektionen Göteborgs stad att vidta åtgärder för att avhjälpa brister inom områdena trygghet, studiero, åtgärder mot kränkande behandling, skolbibliotek samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionen har följt upp bristerna och bland annat genomfört intervjuer genom videosamtal med elever, lärare, elevhälsa och rektor den 27-28 januari 2021. Huvudmannen har även lämnat skriftlig information.

Denna redovisning rör åtgärder avseende Frölundaskolan F-6. En motsvarande redovisning lämnas också för Frölundaskolan 7-9, se 34-SI 2021:485 (N609-0435/21).

I beslutet anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa den påtalade bristen. Dessa åtgärder anges enligt följande:

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

1. *Se till att rektorn, lärare, annan skolpersonal och elever på hela skolan diskuterar och kommer överens om åtgärder som ska genomföras för att skapa respektfulla relationer mellan skolpersonal och elever samt mellan elever på skolan*
2. *Se till att rektorn leder och samordnar arbetet med att utforma skolmiljön så att alla elever tillförsäkras trygghet och studiero, genom att säkerställa att alla de elever som skolan bedömer är i behov av stöd för att skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero får adekvat stöd.*

3. *Se till att rektorn leder och samordnar arbetet med att utforma skolmiljön så att alla elever tillförsäkras trygghet och studiero, genom att rektorn för personalen klargör hur ordningsstörningar ska hanteras om de uppstår och hur disciplinära åtgärder används.*
4. *Se till att utredning görs i de fall då en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse och därefter, med utgångspunkt i vad utredningen visat, se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Vid behov ska även samråd ske med elevhälsan.*
5. *Se till att rektorn, genom att inhämta uppgifter från elever och personal, följer upp och utvärderar de åtgärder som vidtagits för att skapa trygghet och studiero samt förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling i skolans samtliga miljöer. I uppföljning ska särskilt beaktas lärares förutsättningar att anpassa lärmiljön utifrån elevernas individuella behov. I samband med utvärdering av vidtagna åtgärder ska rektorn också skyndsamt ta ställning till om andra eller ytterligare åtgärder behövs och i förekommande fall besluta om sådana samt se till att dessa genomförs.*

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. *Se till att informationsinsatserna till all berörd personal klargör skyldigheten att anmäla till rektorn och att utreda en elevs eventuella behov av särskilt stöd om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås trots att stöd gets i form av extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.*
2. *Se till att rektorn säkerställer att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Efter att utredningen är gjord, ska rektorn eller den personal som rektorn delegerat ansvaret till, ta ställning till om eleven ska ges särskilt stöd. Detta ska dokumenteras i ett beslut.*
3. *Se till att rektorn säkerställer att de elever som är i behov av särskilt stöd får det särskilda stöd som utredningen visar att de har behov av genom att åtgärdsprogram utarbetas som innehåller konkreta och utvärderingsbara åtgärder för arbetet med det särskilda stödet, så att det framgår på vilket sätt och i vilken omfattning eleven ska få stöd.*
4. *Se till att rektorn säkerställer att de elever som är i behov av särskilt stöd får det särskilda stöd på det sätt och i den omfattning som de behöver genom att följa upp elevernas åtgärdsprogram och genom att följa upp att alla som är involverade i arbetet med åtgärdsprogrammet genomför sitt arbete med åtgärderna.*

Göteborgs Stads redovisning

Ny organisation

Från och med den 1 juli 2021 har Frölundaskolan F-9 en ny rektor och tre nya biträdande rektorer. Under vårterminen 2021 har Grundskoleförvaltningen genomfört en omfattande omorganisation av skolenheter och förvaltning. Det finns nu fyra utbildningsområden i Göteborg. Flera skolenheter har slagits samman varpå Frölundaskolan F-6 och 7-9, nu bildar Frölundaskolan F-9.

Inför den 1 juli 2021 har alla rektorers- och biträdande rektorstjänster i Göteborgs stad utlysts. Vid tillsättningen av ny skolledning vid Frölundaskolan F-9 har huvudmannen valt att anställa en helt ny skolledning. Skolledningen utgörs av erfaren personal som även tidigare arbetat inom Göteborgs stad. Huvudmannen har stort förtroende för den nya skolledningen och huvudmannen är väl medveten om de stora utmaningar i verksamheten som finns på Frölundaskolan F-9.

Åtgärder på huvudmannanivå

Den nya skolledningen har, utifrån Skolinspektionens beslut, identifierat och kartlagt brister inom de två huvudområdena där Skolinspektion har riktat kritik. Den nya skolledningen har från start haft nära kontakt med utbildningschefen, som också är ny i förhållande till Frölundaskolan F – 9, vad gäller situationen vid Frölundaskolan F – 9 och insatser för att komma till rätta med de brister som Skolinspektionen påtalat. Den övergripande elevhälsan har involverats i detta arbete. Huvudmannen har bland annat tagit beslut om att ta in externa resurser för att kunna genomföra utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Detta har dock inte kunnat effektueras skyndsamt på det sätt som hade varit önskvärt. Även andra centrala funktioner på Grundskoleförvaltningen har involverats för att stötta och avlasta skolledningen. Syftet är att skolledningen ska kunna ägna sig mer åt kärnverksamheten och fokusera på elevernas kunskap och lärande.

I november 2021 har förvaltningsledningen inom Grundskoleförvaltningen beslutat att stötta Frölundaskolan F – 9 inom ramen för en så kallad HEIS-insats (huvudmannens extra ordinära insats). En sådan insats innebär bland annat förstärkta resurser till Frölundaskolan F-9.

Åtgärder på skolnivå

Rektor har påbörjat och vidtagit åtgärder i relation till de två huvudområdena. Dessa beskrivs närmare i bilagorna 1 och 2, vilka utgörs av Skolinspektionens stödmallar.

Här nedan följer en övergripande beskrivning av de insatser som initierats.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling (Bilaga 1)

Skolledningen har under höstterminen 2021 genomfört ett målinriktat arbete för att säkerställa elevernas rätt till trygghet och studiero och ett arbete för att motverka kränkande behandling.

Rektor ser en försiktigt positiv utveckling vad gäller insatserna avseende att skapa trygghet och studiero. Dock finns fortfarande brister på området. Klimatet mellan eleverna är fortfarande för tufft, enligt rektor. Det är inte tillräckligt studiero i alla klasser, men arbetet med att förbättra situationen för eleverna pågår.

Skolledningen framhåller resultaten från elevenkäterna, vilka visar på en förbättring vad gäller elevers upplevda trygghet. Även utvärderingar i form av gruppsamtal bland pedagoger visar på positiv utveckling.

Åtgärderna har initialt inriktats mot att finna goda strukturer och rutiner för skolans arbete i stort. Rektor anser att detta arbete behöver fortgå och att det också behövs ett djupare arbete med värdegrunden vid Frölundaskolan. I bilaga 1 har rektor beskrivit kulturen vid Frölundaskolan som en så kallad ”särbokkultur”. Skolledningen arbetar därför aktivt med att skapa en kultur som är mer inriktad på dialog och gemensam förståelse för skolans uppdrag. Arbetet med att orientera skolans värdegrundsarbete i riktning mot läroplanen kommer, enligt rektor, att få betydelse för både arbetet med att skapa trygghet och studiero, och motverka kränkande behandling; samt processen att garantera elever rätt till särskilt stöd.

Extra anpassningar och särskilt stöd (Bilaga 2)

När den nya skolledningen tillträdde hade den redan påbörjat en kartläggning och inventering av alla elevers skolsituation. Av denna kartläggning framgår till exempel vilka elever som har behov av extra anpassningar och vilka elevers skolsituation som behöver utredas för eventuellt särskilt stöd. Elevernas måluppfyllelse och frånvaro framgår också; så även eventuella åtgärdsprogram med mer. Rektor bedömer, utifrån denna kartläggning, i likhet med Skolinspektionen att dokumentationen och även genomförandet av stöd och särskilt stöd vid Frölundaskolan har stora brister. Arbetet med att åtgärda detta har påbörjats. En rutin för att förtydliga och göra det enkelt för pedagogerna att anmäla elevers behov av särskilt stöd har utarbetats av skolledningen och implementeras för närvarande.

Flera utredningar av elevs behov av särskilt stöd har genomförts eller påbörjats. Det har också utarbetats flera åtgärdsprogram.

Rektor understryker att även de elever, där den pedagogiska dokumentationen inte är fullständig, men vilka bedöms ha ett stödbehov, erhåller stöd i sitt skolarbete i väntan på att utredningarna färdigställs.

Skolledningen poängterar att skolans elevhälsoarbete måste utvecklas till att vara en angelägenhet för alla pedagoger. Elevhälsoarbetet börjar i klassrummet.

Skolledningen är aktiv i arbetet med att förbättra arbetsgången i processen att tillförsäkra elevens rätt till särskilt stöd, och även kvaliteten i det särskilda stöd som ges. Huvudmannen följer arbetet noga och stöttar skolledningen. Utbildningschefen har återkommande dialogmöten med rektor rörande verksamheten på skolan.

Grundskolenämndens bedömning

Huvudmannen understryker att åtgärderna för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen konstaterat är ett långsiktigt arbete på Frölundaskolan F-9. Det får anses vara klarlagt att de utmaningar som Frölundaskolan F – 9 stod inför höstterminen 2021, var både omfattande och komplexa. Huvudmannen vill påpeka att den tid som nuvarande skolledning haft för att vidta åtgärder får anses vara förhållandevis kort i ett utvecklingsperspektiv

Trygghet och studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Grundskolenämnden bedömer att i och med de åtgärder som rektorn vidtagit, till exempel nya ordningsregler, konsekvenstrappa och så kallad likvärdighetslista, har förutsättningarna ökat för att på sikt kunna skapa god trygghet och studiero. Genom de elevenkäter som genomförts under höstterminen 2021 har skolledningen fått en god bild av hur eleverna ser på trygghet och studiero. Rektor har angett att det numera finns klasser som har trygghet och studiero, men att det ännu inte råder tillräcklig studiero i alla klasser. Bristerna som Skolinspektionen påpekat inom detta område är inte åtgärdade, enligt Grundskolenämnden. Vidare arbete krävs.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Grundskolenämnden konstaterar att skolledningen har gjort en grundlig kartläggning av samtliga elevers skolsituation och därvid identifierat vilka elever som är i behov av särskilt stöd. Arbetet med att revidera åtgärdsprogram och utreda elevers behov av särskilt stöd har påbörjats, och till vissa delar är arbete färdigställt. Grundskolenämnden noterar emellertid att detta arbete inte är helt färdigt. En utredning av elevs behov av särskilt stöd ska ske skyndsamt, men så har inte skett vid Frölundaskolan.

Grundskolenämnden resonerar vidare att det inte framgår *hur* det särskilda stödet som en elev är i behov av tillgodoses. Rektorn anger att särskilt stöd främst ges i de så kallade flexverksamheterna, men huvudmannen uppfattar att det inte framkommer tydligt hur stödet ges.

Inom Grundskoleförvaltningen har det fattats beslut om att bistå med externa resurser för att genomföra de utredningar som behöver göras. Planeringen av hur detta bistånd ska genomföras, får anses ha kommit för sent, enligt Grundskolenämnden. (Biståndet har påbörjats i mitten av november 2021). Grundskolenämnden noterar att en så kallad HEIS-insats (huvudmannens extra ordinära insatser) nu är beslutad.

Bilagor

1. Rektors redovisning av åtgärder och resultat, området trygghet och studiero, samt arbete mot kränkande behandling
 - 1 a. Frölundaskolans så kallade likvärdighetslista
 - 1b. Presentation för eleverna vid höstterminens start
 - 1c. Frölundaskolans ordningsregler
 - 1d. Frölundaskolans konsekvenstrappa
 - 1e. Elevenkät, samtliga 18 frågor
 - 1f. Elevenkät, sju frågor
 - 1g. Elevenkät, frågor till årskurs 4
2. Rektors redovisning av åtgärder och resultat, området extra anpassningar och särskilt stöd

- 2a. Frölundaskolans rutin för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd
- 2b. Kartläggning av alla elevers skolsituation, bland annat behov av särskilt stöd, ett exempel.
- 3. Skolinspektionens beslut om föreläggande den 3 maj 2021

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Eva Petersson
Utbildningschef